

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ЛОГІКА ТА КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова Форма контролю: залік

Освітній ступінь: бакалавр

Для спеціальності(-тей): для всіх спеціальностей

Обмеження для вибору: відсутні

Кількість кредитів (годин) денна: 4 кр. (120 год.: 24 - лекції; 24 - семінарські; 72 - самостійна робота); заочна: 4 кр. (120 год.: 6 - лекції; 6 - семінарські; 108 - самостійна робота)

Мова викладання: українська

2. Інформація про викладача

ПІБ: Запорожченко Олексій Володимирович

Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат філософських наук, доцент кафедри права і соціальної роботи

Кафедра: кафедра права і соціальної роботи

Робочий e-mail: alexzap1973@gmail.com

Години консультацій на кафедрі: середа, 14.40-16.00

3. Цілі дисципліни та результати навчання

Предмет дисципліни: форми та закономірності логічного та критичного мислення.

Мета дисципліни: формування знань з основ логіки і вміння мислити критично, що дозволяють максимально впевнено і чітко орієнтуватися у різноманітній і різноплановій інформації, розрізняти істинне, правдоподібне і хибне знання, виявляти помилки у власних і чужих міркуваннях, аргументувати власну позицію, логічно і коректно вести дискусію, використовувати риторичні прийоми, вільно і впевнено мислити.

Результати навчання:

1. Знати основні логічні категорії, поняття, форми мислення і структуру міркувань.
2. Знати та розуміти сутність основних логічних операцій та законів логіки.
3. Знати ключові поняття і прийоми критичного мислення.
4. Вміння володіти логікою настільки, наскільки це необхідно для якісного аналізу інформації, розв'язання задач і вирішення проблемних кейсів.
5. Володіти риторичними засобами, які дозволяють впевнено і ясно формулювати власні думки і ефективно аргументувати власну позицію.
6. Вміти аналізувати тексти на предмет логічної коректності, наявності помилок, неточностей і маніпулятивних моментів в його структурі;
7. Вміти реконструювати логічну структуру міркувань, наявних як в усній, так і в писемній мові, виявляючи найважливіші ланцюжки міркувань і ходи думки в їх будові.
8. Вміти робити коректні висновки з наявної у текстах інформації.
9. Вміти розрізняти логічні хитрощі і оманливі прийоми в міркуваннях.
10. Вміти логічно грамотно вибудовувати свої письмові тексти або усні виступи.
11. Вміти логічно правильно формулювати запитання і давати відповіді на питання.

12. Вміти швидко і ефективно оперувати новою інформацією, відокремлювати головне в ній від другорядного.
13. Вміти розпізнавати софістичні (маніпулятивні) прийоми і спростувати їх.

4. Зміст дисципліни

- Тема 1. Предмет і практичне значення логіки. Критичне мислення і логіка.
- Тема 2. Поняття, правила визначення понять і логічні операції над поняттями.
- Тема 3. Судження. Значення якості суджень для критичного мислення.
- Тема 4. Закони логіки і критичне мислення.
- Тема 5. Умовивід як форма мислення. Види умовиводів та їх роль у критичному мисленні.
- Тема 6. Індуктивні умовиводи. Умовиводи за аналогією. Правдоподібні міркування.
- Тема 7. Логічні основи ведення суперечки.
- Тема 8. Практична логіка. Логічні способи аналізу інформації.
- Тема 9. Критичне мислення як інструмент протидії фейкам і маніпуляціям.

5. Політика курсу.

Політика щодо відвідування навчальних занять Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях (під час дистанційної форми навчання – в режимі онлайн). Студенти мають бути оцінені не менше ніж з 70% семінарських занять (у випадку, якщо студент не був оцінений на занятті, він має право виконати індивідуальне завдання). Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем.

Політика академічної доброчесності Студенти мають дотримуватися правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських доповідях є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

Використання технологій штучного інтелекту Навчальна дисципліна не передбачає використання здобувачами генеративних моделей штучного інтелекту. Генерація тексту для виконання індивідуальних занять або підготовки до семінарських занять буде кваліфікуватися як порушення академічної доброчесності.

6. Контрольні заходи та критерії оцінювання

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ».

7. Основна література та інформаційні ресурси

1. Логіка: Навчальний посібник / С. В. Сторожук, І. М. Гоян, І. С. Матвієнко. Київ: Вадекс, 2020. 370 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/8730/1/Verstka%2020200909.pdf>

2. Кругляк М. І. Критичне мислення. Київ, 2021. 193 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Kruhliak_Myroslava/Krytychne_myslennia.pdf?PHPSESSID=deduonsfhlrjubi096k1kjl027
3. Орендарчук Г.О. Логіка: Навчальний посібник. Тернопіль: Астон, 2008. 272 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/8582/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%9B%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0.pdf>
4. Шепетяк О. М. Логіка. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Фенікс, 2015. 256 с. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/10807/1>
5. Шумка Л., Сілаєва Т. Практикум з курсу «Логіка». Тернопіль: ПП. Процюк, 2006. 135 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/5323/3/%D0%97%D0%9C%D0%86%D0%A1%D0%A22.pdf>
6. Сенченко О. Мас-медіа – засіб пізнання світу чи маніпуляція свідомістю?. Вісник Книжкової палати. №3. 2022. URL: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/261755>
7. Готинян-Журавльова В.В. Навчально-методичний посібник до вирішення задач з логіки. Одеса: «ОНУ ім. І. І. Мечникова» 2014. URL: <http://philosof.onu.edu.ua/elb/metodichki/gotinyan/posibnik.pdf>
8. Хоменко І. В. Логіка: теорія та практика: Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 400 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/1_710_55829258.pdf
9. Терно С. О. Теорія розвитку критичного мислення (на прикладі навчання історії) / С. О. Терно : [посібник для вчителя]. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2011. 105 с. URL: <http://sites.znu.edu.ua/interactiv.edu.lab/Posibnyky/Terno-CTDTheory.pdf>
10. Кругляк М. І. Критичне мислення. Матеріали III частини онлайн-курсу «Логіка, аргументація, критичне мислення» [в блозі <https://criticalthinkerua.wordpress.com>] / М. І. Кругляк. Київ, 2021 – 193 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Kruhliak_Myroslava/Krytychne_myslennia.pdf?PHPSESSID=0j9eianbe2s8eir3p6otlc1894

Затверджено на засіданні кафедри права і соціальної роботи протокол № 8 від «16» січня 2024 р.